

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Asan/28/2020
Identifikačné číslo spisu: 8716209672
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8716209672.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci: TOM športový klub pre deti, so sídlom Vajnorská 98/B, 831 04 Bratislava, IČO: 42 178 754, zast. Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., so sídlom Školská 257, 059 91 Veľký Slavkov, IČO: 36 858 935, proti žalovanému: Slovenská lyžiarska asociácia, so sídlom Karpatská 15, 058 01 Poprad, IČO: 42 133 700, v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, o kasačnej sťažnosti proti výroku II. uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 7. novembra 2019 č. k. 1S/17/2018-294 v spojení s opravným uznesením zo dňa 26. augusta 2020 č. k. 1S/17/2018-324, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „krajský súd“) napadnutým uznesením podľa § 99 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“) zastavil konanie o všeobecnej správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovaného o predbežnom opatrení zo dňa 26.09.2016 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Preskúmaným rozhodnutím disciplinárny orgán žalovaného Kontrolno-revízna komisia Slovenskej lyžiarskej asociácie (ďalej aj len „SLA“) rozhodol o uložení predbežného opatrenia žalobcovi, ktorým mu pozastavil členstvo v SLA, pozastavil poskytovanie finančných prostriedkov prostredníctvom SLA až do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho orgánu. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 170 písm. b) S.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania, ak

konanie bolo zastavené.

2. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že rozhodnutím Disciplinárnej komisie žalovaného ako disciplinárneho orgánu zo dňa 21.05.2019 bol návrh na disciplinárne konanie, podaný dňa 26.09.2016, zamietnutý. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.08.2019. Krajský súd konštatoval, že správnou žalobou bolo preskúmané rozhodnutie o predbežnom opatrení, ktorého právnu účinnosť žalovaný však vo výroku obmedzil do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho orgánu. Táto právna skutočnosť nastala dňa 08.08.2019, kedy predmetné rozhodnutie disciplinárneho orgánu zo dňa 21.05.2019 nadobudlo právoplatnosť. V dôsledku týchto skutočností odpadol dôvod skúmať zákonnosť preskúmaného rozhodnutia, keďže jeho právna účinnosť zanikla. Keďže odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, krajský súd nemal inú možnosť ako podľa § 99 písm. g) S.s.p. konanie zastaviť.

3. Proti uzneseniu krajského súdu v časti náhrady trov konania (výrok II.) podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol tieto dôvody kasačnej sťažnosti:

- krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.),
- krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.).

4. Sťažovateľ mal za to, že žaloba bola podaná dôvodne, a preto mu patria trovy konania. Žaloba bola podaná na Okresnom súde Poprad dňa 31.10.2016 (konanie vedené pod sp. zn. 10C/217/2016), pričom na základe uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.10.2018 č. k. 1Co/80/2018-177 došlo k postúpeniu veci z Okresného súdu Poprad na Krajský súd Prešov ako správneho súdu. Sťažovateľ uviedol, že až po podaní žaloby t.j. dňa 21.05.2019 došlo k rozhodnutiu disciplinárneho orgánu a to tak, že návrh na disciplinárne konanie bol zamietnutý (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.08.2019).

5. Sťažovateľ má za to, že krajský súd mal pri rozhodovaní o trovách zohľadniť všetky trovy, ktoré vznikli sťažovateľovi ešte v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10C/217/2016 a priznať ich sťažovateľovi, lebo vznikli preukázateľne dôvodne a dôvodom zastavenia konania bolo konanie žalovaného, ktorý zrušil rozhodnutie, ktoré bolo predmetom žaloby, a teda zaviniel zastavenie konania.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd uznesenie krajského súdu v napadnutej časti výroku II. zrušil a vec mu vrátil na nové konanie alebo alternatívne, aby zmenil uznesenie krajského súdu vo výroku II. tak, že prizná sťažovateľovi 100% náhradu trov konania. Sťažovateľ si zároveň uplatnil trovy kasačného konania.

7. Žalovaný nepodal vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti.

II.

Právne názory kasačného súdu

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „Najvyšší súd“) konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou (§ 442 S.s.p.) a včas (§ 443 S.s.p.) kasačný súd preskúmal v rozsahu dôvodov podanej kasačnej sťažnosti uznesenie v napadnutej časti a jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačnú sťažnosť je v zmysle § 461 S.s.p. potrebné zamietnuť, nakoľko po jej preskúmaní kasačný súd na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že je nedôvodná.

9. Zo spisového materiálu vyplýva, že žalobou podanou na Okresný súd Poprad dňa 31.10.2016 sa sťažovateľ domáhal zrušenia rozhodnutia o predbežnom opatrení, ktorým Kontrolno-revízna komisia

SLA ako disciplinárny orgán v zmysle § 13 Disciplinárneho poriadku rozhodla o uložení predbežného opatrenia sťažovateľovi z dôvodu poškodzovania dobrého mena SLA, porušovania zväzovej disciplíny, Stanov SLA a vnútorných predpisov SLA pozastavila členstvo v SLA, pozastavila poskytovanie finančných prostriedkov prostredníctvom SLA, až do doby nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho orgánu.

10. Okresný súd Poprad po preskúmaní žaloby dospel k záveru, že vec bola nesprávne zapísaná do registra S (nejde o preskúmanie rozhodnutia vydaného v oblasti verejnej správy), a preto bola dňa 28.11.2016 prevedená do registra C a zapísaná pod sp. zn. 10C/217/2016. Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 26. februára 2018 č. k. 10C/217/2016-127 bolo preskúmané rozhodnutie zrušené a sťažovateľovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. októbra 2018 č. k. 1Co/80/2018-177 bol rozsudok Okresného súdu Poprad zrušený a vec bola postúpená Krajskému súdu v Prešove ako správne mu súdu.

11. Krajský súd ako odvolací súd zistil, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný vecne nepríslušným súdom, ktorého rozhodnutie treba zrušiť a vec postúpiť vecne a miestne príslušnému orgánu. Krajský súd poukázal na zrušený § 15 zák. č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, ktorý do 30.06.2016 zakotvoval možnosť člena združenia požiadať okresný súd o preskúmanie rozhodnutia niektorého z orgánov združenia ako nezákonného alebo v rozpore so stanovami do 30 dní od kedy sa o ňom dozvedel. Krajský súd dospel k záveru, že predmetom prieskumu je rozhodnutie disciplinárneho orgánu občianskeho združenia, ktoré je možné od 01.07.2016 preskúmať správnu žalobou vo veciach správneho trestania podľa § 194 S.s.p. v rámci správneho súdnictva. Podľa krajského súdu nebolo preukázané, že vo veci bola daná vecná príslušnosť súdu na konanie podľa § 4 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok a nemožno ho považovať za rozhodnutie, ktoré možno vydať v občianskom súdnom konaní.

12. Po postúpení veci Krajskému súdu v Prešove sa k veci opätovne a opakovane vyjadril sťažovateľ aj žalovaný, pričom žalovaný bol súdom dopytovaný, či došlo k právoplatnému rozhodnutiu disciplinárneho orgánu vo veci. Podaním zo dňa 11.07.2019 žalovaný oznámil, že sa dňa 21.05.2019 konalo zasadnutie disciplinárnej komisie, na ktoré sa sťažovateľ nedostavil. Disciplinárna komisia však zistila, že sťažovateľ nie je od 31.05.2017 členom žalovaného, a preto disciplinárna komisia nemá oprávnenie konať voči osobe bez príslušnosti k SLA, Disciplinárna komisia ako disciplinárny orgán zamietla podnet Kontrolno - revíznej komisie SLA Uznesenie č. 5/26.09.2016 na disciplinárne konanie voči sťažovateľovi. Na výzvu krajského súdu žalovaný dňa 16.09.2019 oznámil, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 08.08.2019.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel krajský súd k záveru, že odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, a preto napadnuté uznesenie o zastavení konania podľa § 99 písm. g) S.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

14. Predmetom konania na kasačnom súde bol výrok II. uznesenia krajského súdu o trovách konania, ktorým krajský súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa § 170 písm. b) S.s.p., ak bolo konanie zastavené. Sťažovateľ namietal, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď aplikoval ustanovenie § 170 písm. b) S.s.p. a mal za to, že žaloba bola podaná dňa 31.10.2016 dôvodne a sťažovateľ má nárok na trovy, nakoľko až po podaní žaloby t.j. dňa 21.05.2019 došlo k vydaniu „konečného“ rozhodnutia vo veci. Sťažovateľ namietal, že dôvodom zastavenia konania bolo konanie žalovaného, ktorý zaviniel zastavenie konania vydaním „konečného“ rozhodnutia z 21.05.2019. Kasačný súd nevyhodnotil dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci krajským súdom ako naplnený.

Podľa § 170 S.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak

- a) žaloba bola odmietnutá,
- b) konanie bolo zastavené,

c) konanie bolo začaté na základe žaloby prokurátora,
d) ide o konanie o kompetenčnej žalobe.

Podľa § 171 ods. 1 S. s. p. ak niektorý z účastníkov procesne zaviniť odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom.

15. Kasačný súd uvádza, že vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je výnimočne doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Ustanovenie § 171 S.s.p. vyjadruje zásadu procesnej zodpovednosti, ktorá sa uplatňovala aj podľa doterajšej právnej úpravy (§ 146 ods. 2 O.s.p.). Ak niekto z účastníkov konania zaviniť trovy konania, môže byť zaviazaný na ich náhradu.

16. Rozhodnutie o nepriznaní trov konania žiadnemu z účastníkov pri zastavení konania, ktoré je upravené v § 170 S.s.p. (predtým v § 146 ods. O.s.p.) sa na rozdiel od § 171 aplikuje v prípadoch, kedy nie je možné objektívne zistiť, kto zastavenie konania zaviniť. Použitie § 171 ods. 1 S.s.p. teda vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania.

17. Otázka zavinenia sa však hodnotí iba podľa procesného výsledku. Procesné zavinenie spočíva vo vzťahu výsledku správania žalovaného k požiadavkám žalobcu uvedených v žalobnom návrhu. Predpokladom pre vyslovenie povinnosti nahradiť trovy je jednak dôvodne podaný návrh, ale tiež správanie žalovaného, pre ktoré sa stal návrh po jeho podaní bezdôvodným. Kasačný súd dodáva, že tieto zásady náhrady trov konania boli uplatňované súdnou praxou aj podľa predchádzajúcej právnej úpravy a zostávajú zachované aj podľa nových procesných kódexov.

18. Predmetom súdneho prieskumu na bolo rozhodnutie o predbežnom opatrení, ktoré zaniklo právoplatnosťou rozhodnutia disciplinárneho orgánu žalovaného vo veci samej, teda 08.08.2019. Krajský súd zastavil konanie s tým, že odpadol dôvod na pokračovanie v konaní, keďže právoplatnosťou rozhodnutia disciplinárneho orgánu zanikli účinky preskúmaného rozhodnutia. Výrok o zastavení konania podľa § 99 písm. g) S.s.p. sťažovateľ kasačnou sťažnosťou nenapadol. Sporným v konaní zostalo, či možno vyvodíť zodpovednosť za procesné zavinenie zastavenia konania a aplikovať § 171 ods. 1 S.s.p. alebo je nutné postupovať podľa § 170 písm. b) S.s.p., nakoľko nemožno zistiť, ktorý účastník zastavenie konania zaviniť.

19. Kasačný súd dospel k záveru, že krajský súd vec správne právne posúdil, keď aplikoval § 170 písm. b) S.s.p., nakoľko nie je možné objektívne ustáliť procesné zavinenie zastavenia konania. Zastavenie konania bolo odôvodnené odpadnutím dôvodu na pokračovanie v konaní resp. zániku právnych účinkov preskúmaného rozhodnutia. V prejednávanom prípade síce stratilo preskúmané rozhodnutie právne účinky právoplatnosťou rozhodnutia disciplinárneho orgánu po podaní žaloby, takéto rozhodnutie žalovaného, ktorým rozhodoval o podanom podnete voči sťažovateľovi v rámci disciplinárnej právomoci, nemožno podľa kasačného súdu vyhodnotiť ako procesný úkon žalovaného, ktorý mal za následok zastavenie konania a vyvodíť tak, že žalovaný procesne zaviniť zastavenie konania.

20. Dôvodnosť podaného návrhu je len jednou zo skutočností, ktorá sa pri vyhodnocovaní zavinenia zastavenia konania skúma. Vo veci je však potrebné zohľadniť, že sťažovateľ nenamietal zastavenie konania, a teda nežiadal pokračovať v konaní o preskúmaní zákonnosti vydania rozhodnutia o predbežnom opatrení (zásah do jeho práv) a taktiež, že dôvodom zamietnutia podnetu na disciplinárne konanie bolo vystúpenie sťažovateľa z SLA a disciplinárny orgán SLA nemá oprávnenie konať voči nečlenom SLA.

21. Vzhľadom na vyššie opísaný priebeh konania je podľa kasačného súdu nutné uzavrieť, že nie je možné objektívne zistiť zavinenie zastavenia konania, pričom kasačný súd zdôrazňuje, že zavinenie zastavenia konania sa skúma len z hľadiska procesného výsledku. Podľa kasačného súdu krajský súd nepochybil, keď aplikoval § 170 písm. b) S.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Je síce pravdou, že krajský súd sa v odôvodnení rozhodnutia nezaoberal možným použitím §

171 ods. 1 S.s.p., to však samo o sebe neznamená, že sa krajský súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci. Argumentácia sťažovateľa týkajúca sa nesprávneho právneho posúdenia veci preto neobstojí a kasačný súd považuje záver krajského súdu o náhrade trov konania za správny.

22. Kasačný súd dodáva, že sa nevenoval kasačnému dôvodu odklonu krajského súdu od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu v zmysle § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., keďže sťažovateľ nevymedzil uplatnený kasačný dôvod v súlade s jeho povinnosťou vyplývajúcou mu z § 440 ods. 2 S.s.p. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti neodkázal na žiadne rozhodnutie, od ktorého sa mal krajský súd odchýliť, a preto považuje kasačný súd v tejto časti kasačnú sťažnosť za neprípustnú.

23. Skutočnosti, ktorými sťažovateľ v kasačnej sťažnosti spochybňuje uznesenie krajského súdu v napadnutej časti neboli v konaní o kasačnej sťažnosti zistené, a preto Najvyšší súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

Podľa § 461 S.s.p. kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

24. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 167 ods. 1 S.s.p.) a žalovanému ich nepriznal, keďže mu žiadne trovy kasačného konania nevznikli (§ 467 ods. 1 S.s.p. a analogicky podľa § 168 S.s.p.).

Podľa § 467 ods. 1 S.s.p. ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).